

Onsdagen den 4 Februari 1874.

Kammaren sammanträdde kl. 2 f. m.

Justerades protokollet för den 26 sistlidne Januari.

Föredrogos och hänvisades till Stats-Utskottet Kongl. Maj:ts nedannämnda, den 2 dennes bordlagda nådiga propositioner:

1:o angående afsöndring af jord från öfverstebostället Kronobäck vid Calmar regemente till Mönsterås församlings folkskola i Calmar län;

2:o angående förbättring af landtstatstjenstemännens lönevilkor;

3:o om beviljande af anslag för anläggning af väg mellan Junosvando by inom Pajala socken och Wittangi kyrkoby inom Jukkasjärvi lappmark af Norrbottens län;

4:o om anvisande af medel för Sveriges deltagande i 1876 års verldsutställning i Filadelfia;

5:o angående pension på allmänna indragningsstaten för Länsmannen M. Edner;

6:o angående pension å allmänna indragningsstaten åt Afvittningslandtmätaren Carl Johan Fernblad vid afgang från tjensten;

7:o angående upphörande af optionsrätt till arrende af landtstatsboställe, som, efter indragning till statsverket, för dess räkning första gången utarrenderas;

8:o angående upplåtelse till Nyköpings stad af åtskilliga delar utaf Nyköpings gamla slotts område;

9:o angående afsöndring för all framtid af fem kvadratref 60 kvadratstänger jord från öfverjägmästarebostället Hallby Storegården i Skaraborgs län, för att upplätas till Näs församling såsom byggnadsplats och planteringsland för en fast folkskola;

10:o angående sökt eftergift å arrendet för Wenngarns kungsgård i anseende till brandskada;

11:o angående eftergift till förmån för staden Halmstad af Kronans rätt till danaarf efter Skräddaren P. Sandberg;

12:o angående eftergift till förmån för enkan Karin Svensson, född Olsson, af Kronans rätt till danaarf efter hennes man, Artilleristen C. N. B. Svensson;

13:o angående Westerås domkyrkokassas befriande från skyldighet att erlägga ränta och amortering å ett år 1858 beviljadt statslån; och

14:o angående bidrag till en pensionskassa för enkor och barn efter prester och elementarlärare.

Föredrogs Kongl. Maj:ts den 2 dennes bordlagda nådiga proposition angående tillstånd för Stockholms stad att framgent disponera en Kongl. Maj:ts och Kronans tillhörig egendom å Kungsholmen.

Herr Stråle: På det högsta tillstyrker jag, att Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga proposition måtte i hufvudsak bifallas, så att besittningsrätten till den så kallade kurhustomten måtte blifva af Riksdagen bekräftad. De af Stockholms stad efter 1815 års upplåtelse på denna tomt uppförda byggnader befinnas nemligen i så bristfälligt skick och äro i så stort behof af reparation och nybyggnad, att ett längre uppskof dermed är vådligt; och äfven den vid upplåtelsen befintliga hufvudbyggnaden tarfvar betydlig reparation. Deremot vågar jag vördsamt hemställa, att i fråga om formen för bekräftelsen af denna upplåtelse man må följa det förslag, som vid ärendets behandling af 1870 års Riksdag vann Första Kammarans bifall, ehuru det föll i Andra Kammaran med 4 rösters skilnad i voteringen. Skilnaden emellan Första Kammarans beslut och Kongl. Maj:ts nådiga proposition i detta hänseende synes mig vara ganska väsendtlig. I det ena fallet — om Första Kammarans beslut kommer att följas — tillförsäkras Stockholms län fortfarande samma rätt som det erhöll af Rikets Ständer 1815; i det andra fallet synes länets rätt lindrigast sagdt vara ganska tvifvelaktig. Länet skulle betryggas vid öfverenskommelsen mellan stadens och länets myndigheter, på de vilkor, som äro eller framdeles kunna blifva fastställda. Men om det nu skulle inträffa — hvilket må vara osannolikt, men dock är möjligt — att staden skulle uppsäga denna öfverenskommelse t. ex. i fråga derom, att utom veneriska sjuke äfven andra patienter få vid inrättningen vårdas, eller eljest uppställde andra för länet oantagliga vilkor; månne icke staden skulle kunna på sådant sätt beröfva länet den förmån, som genom upplåtelsen af Rikets Ständer var afsedd, och blifva lagligen berättigad att ensam disponera hela sjukvårdsinrättningen?

Enligt nu gällande bestämmelser har länet ostridigt rätt till en tredjedel af hufvudbyggnaden, hvilken rymmer 100 sängar; och der finnes således plats för 33 patienter från länet. Det ofördelaktigaste för länet som kan komma i fråga vore, att, i stället för att hela sjukvårdsinrättningen nu administrerats af Stockholms stad, länet skulle nödgas att i hufvudbyggnaden, hvilken fanns vid 1815 års upplåtelse och icke är afsedd att ombyggas, sjelft besörja sin egen sjukvård — något som visserligen skulle medföra ekonomisk förlust såväl för staden som länet, men som dock icke vore överkställbart. Kommer nu den form för upplåtelsens bekräftande att antagas, som jag föreslagit, så äro förhållandena mellan staden och länet, så väl i fråga om byggnadsarbetet som villkoren för sjukvården, fullkomligt klara och bestämda i enlighet med det förslag, som Stockholms stads kurhusdirektion i skrivelser den 7 och 18 Juni år 1873 framställt samt besluten vid länets landsting samma år. Bifalles åter Kongl. Maj:ts proposition uti förevarande hänseende, så lär väl landstingets beslut, att med ett betydligt belopp deltaga i byggnadsarbetena, icke få anses förbindande, utan torde frågan i sådant fall tariffva ytterligare handläggning.

Slutligen tillåter jag mig fästa uppmärksamheten derpå, att stadens ledamöter i kurhusdirektionen, d. v. s. de personer, som skola verkställa byggnadsarbetet och handhafva sjukvården, äro till alla delar ense med länets myndigheter; och jag tror icke det skall vara möjligt att visa, att staden beröfvas någon skälig förmån, om det beslut, Första Kammaren 1870 fattade, komme att af Riksdagen nu antagas.

Jag anhåller, att detta mitt yttrande måtte få åtfölja remissen af den Kongl. propositionen till Stats-Utskottet.

Öfverläggningen förklarades slutad och den Kongl. propositionen jemte yttrandet hänvisades till Stats-Utskottet.

Föredrogs och hänvisades till Banko-Utskottet Kongl. Maj:ts den 2 dennes bordlagda nädiga proposition angående ändringar i Kongl. Förordningen den 26 April 1861, rörande de allmänna grunderna för hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet.

Föredrogs och hänvisades till Lag-Utskottet Kongl. Maj:ts den 2 dennes bordlagda nädiga proposition angående reglering af biskopslönen i Lunds stift.

Föredrogs ett från Andra Kammaren ankommet protokollsutdrag, N:o 41, med inbjudning till Första Kammaren att förena sig i Andra

Kammarens beslut om tillsättande af ett särskildt Utskott utaf fjorton ledamöter, för behandling af alla frågor rörande en förbättrad skogshushållning.

Begärdes på bordet.

Anmälades och bordlades:

Stats-Utskottets mem. N:o 1, med den till innevarande Riksdag af fullmäktige i Riksgäldskontoret afgifna berättelse; samt Lag-Utskottets utlåtanden:

N:o 2, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion angående rättighet för kommun å landet att besluta om villkoren för starka dryckers försäljning inom kommunen;

N:o 3, i anledning af verkställd granskning af Riksdagens Justitieombudsmans embetsförvaltning;

N:o 4, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion om utfärdande af lagbestämmelse derom, att hållskjutsentreprenör, som icke är innehafvare af gammalt gästgifverihemman, må ega i vissa fall och emot vissa villkor till sitt hem flytta skjutsningsstation; och

N:o 5, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition med förslag till förordning angående skyldighet för kommunala myndigheter att afgifva statistiska redogörelser.

Uppå Herr Grefven och Talmannens hemställan beslöt Kammarer, att Andra Kammarens inbjudning, Stats-Utskottets memorial N:o 1 samt Lag-Utskottets utlåtanden N:is 3 och 5 skulle i nämnda ordning uppföras främst å föredragningslistan till nästa sammanträde.

Justerades 3 protokollsutdrag för denna dag; hvarefter Kammarer åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

In fidem

O. Brakel.
